

MARIBORSKI

Cena 1 Din

VEČERNIK

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Telefon uredništva 3440, uprave 2450
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri / Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 13 Din / Oglasi po ceniku / Oglase
sprejema tudi oglasni oddelček „Jutra“ v Ljubljani / Poštni čekoval račun št. 11.400

„JUTRA“

Val nacionalizma in sovjetska Rusija

NACIONALNE IDEJE NARODOV SOVJETSKE ZVEZE.

Val novega nacionalizma, ki zajema vedno bolj vso Evropo, pa tudi ostali svet, niti Rusiji ni prizanesel, dasi je tam po stremljenjih boljševiškega režima zanj najmanj zunanji pogojev. Obstoja pa vsekakor zelo močni notranji, psihološki pogoji; in to je glavno in odločujoče. Lahko se z nasiljem zahteva vsaka organizacija in vsaka manifestacija kateregakoli stremljenja, ideja sama se pa zatreti ne da, ker ostane živa tudi v molku in navideznem spanju. Tako je ostala tudi v Rusiji kljub vsem letom boljševizma, ki se opira na marksistični internacionalizem, živa ideja nacionalizma Ukrajincev, Belorusov, Poljakov, Nemcev in drugih narodnosti. Prav ta ideja je pa temelj, na katerega se naslanja val novega evropskega in svetovnega nacionalizma, zato se kažejo posledice uplivov prav pri teh narodnostih prej in vidneje kakor pa pri Rusih samih, dasi jih tudi pri njih ne manjka več.

Dejstvo je, in tu nas ne sme zavajati noben panslovanski sentimentalizem, da se smatrajo Ukrajinci in Belorusi za dva samostojna naroda, ki se nočeta stopiti z Rusi. Dejstvo je tudi, da je moral to upoštevati celo boljševizem, ki je dovolil obema poleg posebne upravne tudi jezikovno in kulturno avtonomijo. V Ukrajini je danes ukrajinsčina v rabi v vseh uradih in šolah od ljudskih do univerze in v njej se tiskajo časniki, časopisi in knjige; enako, dasi malo manj temeljito, se pa uveljavlja v Beli Rusiji beloruščina. Boljševiki so bili pač prepričani, da bodo s to avtonomijo navezali na sovjetsko vladavino in državo preč težje Ukrajince in Belorusce, toda v marsičem in v temeljnem se se vračunali. Pod ukrajinskim boljševizmom dremlje še dalje ukrajinski nacionalizem, še več, prebujna se in postaja močnejši kakor kdajkoli prej. Na seji vrhovne ruske komisije sovjetov se je te dni brez prikrivanja ugotovilo, da je v Ukrajini razen manjše plasti vse nacionalistično ukrajinsko, pa še ukrajinski boljševiki, ki so na vodstvu, so baje najprej — Ukrajinci. To potrjuje naslednji tudi dejstvo, da je podšef sovjetske vlade Skyrnik pripravil načrte za odcepitev Ukrajine od Rusije, bil pa pri tem razkrinkan in je zato segel po samokresu in se ustrelil. Če pa je mislil ukrajinsko nacionalistično Staljinov ukrajinski namestnik, kako mislilo je drugi!

Na omenjeni seji so Rusi obdžili svoje ukrajinske boljševiške tovariše nič več in nič manj kakor — nacionalizma, govorili pa so celo o ukrajinskem fašizmu, ki da tli pod sovjetsko po-

lituro in se vrinja naravnost v boljševiške organizacije. Toda tega niso ugotovili samo za Ukrajince, marveč tudi za Belorusce, ruske Nemce, ki imajo svojo avtonomno republiko, in raztresene Poljake v Ukrajini. Zato so stavili predloge, naj bi se ukinila kulturna in jezikovna avtonomija teh narodov in zamenjala z velikoruskimi unitarističnimi tendencami, ki so bile uveljavljene za časa carskega režima. So se pa mar zavedali, da so v trenutku, ko so to predlagali, nehali biti boljševiki in so ipso facto postali — velikoruski nacionalisti? Sami se morda tega niso zavedali, a resignirano so na koncu vseh koncev vendarle priznali, da tudi med Rusi nacionalizem ni mrtev, da se poraja celo v boljševizmu, posebno v mlajšem. Za tiste, ki so proglasili nacionalizem za zlo in izrodek, mora biti taka ugotovitev po 16 letih sovjetov pač nad vse bridka.

Toda nazaj ni mogoče! Če bi Moskva sedaj ukinila kulturno in jezikovno avtonomijo Ukrajincev, Belorusov, Nemcev, Gruzincev in drugih, bi gotovo sebi več škodovala kakor koristila. Nacionalistična stremjenja bi se še okrepila in odpor proti velikoruski boljševiški hegemoniji bi prevzel tudi same boljševike. Iz vsega tega sledi, da bo izpod boljševizma prej ali slej zrastele novi nacionalizem, ki bo Rusijo zavedel čisto drugam kakor so hoteli Lenjin, Trockij, Staljin in drugi: v unijo sovjetskih nacionalnih zveznih republik na podlagi docela reformiranega boljševizma, nekako pofašistenegega, ali pa v — razpad na samostojne nacionalne države, ki bodo po svobodni volji ohranile ali zavrgle boljševizem. Zgodilo bi se v tem primeru seveda dosti prej, da bi ga zavrgle. Kakršen je razvoj sedaj, se zdi, da se bo dala ohraniti enotna sovjetska Rusija samo z uporabo najstrožje diktatorske discipline, ali pa z moskovsko diktaturo, ki bi pomenila velikorusko hegemonijo. Vsaka druga Rusija, ki bi stopila na mesto sedanje sovjetske, bi pa razpadla, kakor je nekoč Avstro-Ogrska. Prva bi se odcepila od nje Ukrajina, ki čaka že sedaj le na ugodno priliko. In Ukrajincev je okoli 35 milijonov! S takim velikim številom in ogromnim ozemljem, ki sega od Galicije do Črnega morja, do Odese in Krima, je treba računati tudi Moskvi!

Morda je ta proces šele v prvih začetkih, toda tu je in registrirati ga moramo vsaj kot vestni kronisti. Prej ali slej bo gotovo napočil čas, ko bo iz idej nastalo vprašanje, terjajoče končno rešitev. V tem je pač največja nevarnost za marksistični boljševizem.

Popoln poraz upora levičarjev v Španiji

VLADA JE DOCELA ZATRLA REVOLUCIONARNE POIZKUSE. SNOVANJE KATOLIŠKEGA REPUBLIKANSKEGA BLOKA.

MADRID, 14. decembra. Teroristične akcije levičarjev se nadaljujejo, vendar pa je glavni upor likvidiran, kar je zahtevalo veliko škodo in mnogo žrtev. Predsinočnim je bil izvršen atentat na ekspres, ki je krenil iz Madrida proti jugu. Pri tem je bilo 12 mrtvih in večje število ranjenih. Radi neprestanih napadov na železnice je vlada z vojniki in orožniki zastražila proge. V Barceloni in Juesci so predsinočnim levičarji streljali, vendar pa se je oblasti posrečilo njihov napad takoj v kaji zatreti. Z ozirom na težek položaj je opozicija pripravljena pomagati vladi z vsemi sredstvi, da bi se

teroristične akcije čimprej likvidirale. Dostaj je bilo aretiranih več tisoč teroristov in se to pozna v njihovih vrstah, v katerih ni več prave organizacije in discipline. Vlada upa, da bo v najkrajšem času iztrebila vsa gnezda ekstremistov in vpostavila absoluten red in mir.

MADRID, 14. decembra. V krogih španskih desničarskih strank se širijo vesti, da bo osnovan katoliški republikanski blok, ki ima največ izgledov v današnji Španiji in kateremu bi se priključili poleg agrarcev in centrumašev tudi monarhisti.

Spor med senatom in parlamentom v Franciji

SENATNA FINANČNA KOMISIJA DO CELA SPREMENILA OD PARLAMENTA SPREJETI SANACIJSKI NAČRT. RAZBURJENJE V PARLAMENTU. VLADA V ZAGATI. URADNIKI GROZE S STAVKO.

PARIZ, 14. decembra. Finančna komisija senata je s 23 proti 4 glasovom skoraj popolnoma spremenila po poslanski zbornici redigirani in sprejeti vladni načrt o znižanju uradniških plač, tako da je od prvotnega elaborata ostalo skrajno malo. Za vse stalne plače so bile črtane posebne doklade od 3 do 10 odstotkov. To postopanje senatne finančne komisije je vzbudilo v poslanski zbornici veliko vznemirjenje in bo rodilo velik spor med obema zbornicama.

PARIZ, 14. decembra. Finančna komisija senata se je bavila včeraj z vladnim predlogom o saniranju državnih fi-

nanc. Komisija je odklonila vse nove davčne predloge in poostrila ukrepe o znižanju uradniških plač. Vlada je zašla zaradi tega v zagato in skuša poravnati spor med senatom in parlamentom s pogajanjem med njihovimi frakcijami. Zaradi tega bo razpravljaj plenum senata o finančnem sanacijskem načrtu šele prihodnji teden. Državnih uradnikov se je polastilo silno razburjenje. Izvršni odbor uradniškega sindikata je sprejel sklep boriti se proti sklepu senatne finančne komisije z vsemi sredstvi, če bo treba tudi s splošno stavko.

Odhod bolgarskega kralja in kraljice

ZADNJI DAN BIVANJA V BEOGRADU. — VELIKE MNOŽICE PRI SLOVESU PRED GLAVNIM BEOGRAJSKIM KOLODVOROM.

BEOGRAD, 14. decembra. Včeraj je slavil Nj. Vel. kralj Aleksander krsno slavo, kot gosti so se je udeležili tudi bolgarski kralj Boris, kraljica Ivana, princ Ciril in spremstvo. Prav tako so bili polnoštevilno zbrani člani naše vladarske hiše. Kralj Aleksander in kralj Boris sta tekom dneva priredila tudi dva avtomobilska izleta po Beogradu in si ogledala razne znamenitosti. Za popoldne se je pa pripravljala odhod bolgarskih gostov iz Beograda in Jugoslavije. Že kmalu po 13. uri so se pričele zbirati pred kolodvorom velike množice ljudstva, da prisostvujejo slovesu, ki je bil organiziran prav tako slovesno kakor sprejem. Visoki bolgarski gosti so se pripeljali v spremstvu članov naše

vladarske hiše na kolodvor kmalu po 14.20. Po slovesu v dvorni čakalnici in pred vlakom so se kralj Boris, kraljica Ivana in princ Ciril odpeljali s svojim spremstvom z dvornim vlakom ob 14.30. Z njimi sta odpotovala tudi bolgarski poslanik Kjuseivanov in naš poslanik v Sofiji dr. Vukčević. S tem je bil zaključen ta velepomembni obisk, ki pomeni začetek nove dobe sodelovanja vseh Južnih Slovanov.

SOFIJA, 14. decembra. Zanesljivo informirani listi poročajo, da bo kralj Boris v drugi polovici januarja v spremstvu ministrskega predsednika in zunanjega ministra Mušanova službeno obiskal romunskega kralja Karola v Sinaji.

Pogajanja med Francijo in Nemčijo

PARIZ, 14. decembra. Dosedanja pogajanja med Hitlerjem in francoskim poslanikom Poncetom so bila splošnega značaja. Niti eno vprašanje nista poskušala rešiti definitivno. Največ je bilo govora o nemški zahtevi za omejeno oborožitev in o sarskem ozemlju, ki naj bi pripadlo Nemčiji brez plebiscita. Hitler je na splošno navajal želje Nemčije in se ni spuščal v podrobnosti. Tukajšnji politični krogi so mnenja, da je bil namen obeh sestankov ugotoviti principielno stališče obeh držav glede spornih vprašanj. Direktna pogajanja pa niso prešla v pravi stadij, ker je potrebno najprej ugotoviti, po kateri poti in s katerimi koncesijami bi se mogel doseči sporazum. Francoski poslanik je v stalni telefonski zvezi s svojo vlado in prejema vsak dan nove instrukcije.

Pogreb dr. A. Švehle

PRAGA, 14. decembra. Bivši češkoslovaški ministrski predsednik in vodja agrarcev dr. Antonin Švehla, ki je umrl v torek na svojem posestvu v Hostivaru pri Pragi v 61. letu starosti, bo pokopan na državne stroške v petek. Švehla je stal že od l. 1909. v ospredju češkega političnega življenja, po prevratu pa je bil skoraj vedno ali minister ali ministrski predsednik. Za Švehlo žaluje ves češkoslovaški narod brez razlike strank. Pogreba se udeležijo tudi zastopniki jugoslovanske vlade.

DR. BENEŠ V PARIZU.

PRAGA, 14. decembra. Zunanji minister dr. Beneš je v spremstvu svoje žene odpotoval včeraj opoldne v Pariz, kamor je dospel danes dopoldne.

PROBLEMI RAZOROŽITVE.

PARIZ, 14. decembra. Tukajšnji politični krogi trdijo z ozirom na bivanje italijanskega državnega podtajnika za zunanje zadeve Savicha v Berlinu, da je vprašanje razorožitve zelo komplicirano. Francija vztraja še nadalje na stališču, da je razorožitev mogoča, toda samo progresivno v daljših rokih in pod kontrolo, dočim zahteva Nemčija oborožitev brez kontrole. Odločitev je v rokah Anglije, ker se je Italija preveč odkrito angažirala za nemške zahteve.

FRANCIJA NE PLAČA.

PARIZ, 14. decembra. Francoska vlada je na memorandum ameriške vlade o izplačilu decembrskega obroka vojne dolga sklenila odgovoriti, da vztraja na svojem prejšnjem stališču in ne bo niti 15. t. m. ničesar plačala. Ta sklep francoske vlade pa ni nikogar iznenadil, ker je znano, da smatra Francija z ukinitvijo reperacije tudi ukinitev vojnih dolgov kot dovršeno dejstvo.

INTERPELACIJA RADI MALTE.

RIM, 14. decembra. Fašistična zastopnika Dudan in Coselschi sta izročila zunanjemu ministru interpelacijo, v kateri zahtevata od vlade, da ukrene vse potrebno za zaščito italijanskega jezika na Malti in doseže, da italijanskih državljanov, ki so kot učitelji ali profesorji opravljali svojo službo na Malti, angleške oblasti ne bodo več preganjale.

Dnevne vesti

Spremembe v profesorski službi. Na klasično gimnazijo v Mariboru je premeščen Matko Ravter, dosedaj ravnatelj realne gimnazije v Murski Soboti; v višjo položajno skupino pa je napredoval dr. Franjo Sušnik, profesor tukajšnje klasične gimnazije.

Iz učiteljske službe. V višjo položajno skupino so napredovali: Ana Ambroševa in Henrik Bregant, oba v Rušah, nadalje Ana Mešičkova v Krčevini, Mirko Kosi pri Sv. Barbari, Drago Majer pri Sv. Marjeti; premeščeni pa so: Stanko Prinčič iz Čateža v Gederovce, Josip Sancin iz Čateža v Tišino, Danilo Pečenko z Viča v Stogovce, Leopold Levstik pa iz Krškega k Sv. Andražu v Slov. gorican.

Promoviran je bil v Inomostu za doktorja bogoslovja Anton Trstenjak, ki je bil pred kratkim imenovan za kaplana v Kamnici pri Mariboru.

Strokovno gibanje našega učiteljstva. Danes dopoldne so se sestali v Beogradu predsedniki vseh banovinskih sekcij jugoslovanskega učiteljskega združenja. Na sestanku se bodo pretresala vsa aktualna vprašanja, ki so nastala radi zadnjega učiteljskega kongresa v Ljubljani.

Poroke. V Mariboru so se v zadnjem času poročili: Adolf Čepe, tkalec in Marija Gutmanova, tkalka; Evgen Trampuž, zidar in delavka Kristina Kocbekova ter Jurij Wagner, barvar in delavka Ana Kregarjeva. Mnogo sreče!

Proračun mestne občine za leto 1934 na vpogled. Proračun mestne občine za prihodnje leto je razgrnjen pri mestnem knjigovodstvu do 27. t. m.

Krasen uspeh šahovskega mojstra Vasje Pirca v Ljubljani. Naš šahovski mojster Vasja Pirc je v torek zvečer priredil v Ljubljani slepo simultanko. Igral je z 12 nasprotniki, ne da bi gledal na desko, in je po peturnem boju dobil 7 partij, 4 pa je remiziral, dočim je izgubil samo eno. Pred simultanko je g. Pirc odigral z velemojstrom dr. Vidmarjem več hitrih partij. Oba mojstra sta dobila približno po polovico partij, nekaj pa jih je bilo remis.

Slovenski film »Triglav«, reg. zadr. z o. z. v Ljubljani sporoča javnosti, da s snemanjem Maribora in Pohorja prične takoj po Božiču in prosi vse, da ji pri filmanju tega kulturnega in tujsko-propagandnega filma gredo na roko.

Mirim kraljica čokolade

Lepo in poceni darujete, če upotrebite za Vaša darila

odlične in okusne Mirim izdelke
Pazite in zahtevajte izključno Mirim izdelke, pri katerih Vam je kvaliteta zajamčena.

Svetovna popotnika. Danes dopoldne sta obiskala naše uredništvo svetovna popotnika Fred W. Brup in Kurt Mathias, ki potujeta že 4 leta v študijske svrhe po evropskih državah. Doslej sta prehodila Nemčijo, Holandsko, Belgijo, Luksenburško, Francijo, Švico, Češko-slovaško s Podkarpatsko Rusijo, Madžarsko, Bolgarijo, Turčijo, evropsko in azijsko, Grčijo in se mudita sedaj v naši državi. Oba potnika, katerih eden je bil bančni uradnik, drugi pa višji sodni oficijal, pišeta spomine, ki jih pošiljata svetovnim listom, da se zamoreta preživeti, obenem pa zbirata, kupujeta in prodajata pisemske znamke. Iz Jugoslavije sta se namenila v Italijo, od tam pa preko Korzike v Španijo.

Ličen prospekt je izdala Zimsko-sportna podzveza v Mariboru za letošnje sezono. Naslovno in zadnjo stran je prav okusno narisal znani naš mariborski arhitekt inž. g. Jaroslav Černigoj.

Na kraljev rojstni dan, v nedeljo 17. t. m. ob 20. uri uprizore kot slavnostno predstavo Delakovo priredbo Jurčičevega »Desetega brata«. Ker bi gledališka uprava rada do Božiča odigrala za abonente vse pripadajoče predstave, a ji zato primanjkuje časa, bo »Deseti brat« v nedeljo zvečer za red C. ter prosimo p. t. občinstvo, da to upošteva. Veljajo znižane cene.

Sin Tolstega umrl. V bolnišnici v New-Havensu v Zedinjenih državah je v torek umrl Ilija Tolstoj, sin znamenitega ruskega pisatelja Leva Nikolajeviča Tolstega v starosti 68 let.

Lepa proslava v Ljudski univerzi. Mariborska Ljudska univerza je ob številni udeležbi občinstva na zelo lep način proslavila 50letnico svojega predsednika g. inž. Kukovca, združeno obenem z 11letnico njegovega predsednikovanja. Ob tej priliki je bil pretekli ponedeljek zvečer v Ljudski univerzi koncert znanega vjolinista Rupla in glasbene umetnice Zarnikove v veliki kazinski dvorani. Pred sporedom je odbor Ljudske univerze izročil jubilanu predsedniku lepo diplomsko častnemu članu in lep lavorjev venec kot znak priznanja za njegovo uspešno delovanje. Pri tej priliki je podpredsednik prelat dr. Kovačič imel lep govor, v katerem je navedel zasluge jubilanta. Nato je v imenu mestne občine čestital slavljencu magistratni ravnatelj g. Rodošek. Tudi je prejel jubilant lepo število pismenih čestitk od raznih prosvetnih korporacij in zasebnikov iz vse države. G. inž. Kukovec se je nato zahvalil odboru za pozornost in izrazil željo, naj bi skupno delo na kulturnem polju rodilo še nadaljnje sadove.

TELOVADNA AKADEMIJA SOKOLA

V SOBOTO, DNE 16. DECEMBRA OB 20. URI
IN V NEDELJO 17. DECEMBRA OB 16. URI

Praznik kraljevega rojstnega dne. Dne 17. decembra t. l. na rojstni dan Njeg. Vel. kralja Aleksandra I. se bodo vršila svečana bogoslužja v tukajšnji stolni mestni župnijski cerkvi ob pol 10. uri, v pravoslavni kapeli v meljski vojašnici ob pol 10. uri in v evangelijski cerkvi ob 10. uri. Po končanih bogoslužjih se bodo sprejemale čestitke v sejni dvorani sreskega načelstva v sobi šte. 38/1, kjer bo razpoložena v ta namen vpisna knjiga. Vsi gg. šefi in predstavniki državnih uradov, ustanov, zavodov in društev so vabljeni, da bogoslužjem prisostvujejo.

Društvo jugoslovanskih državnih upokojencev ima svojo odborovo sejo v soboto 16. t. m. ob 15. uri v Nabavljalni zadrugi na Rotovškem trgu. Na seji bo razdeljenih 10 daril po 100 Din med potrebne člane in članice.

Šahovska sekcija kulturnega društva »Triglav« razpisuje nagradni turnir za prvenstvo »Triglava«. Žrebanje bo danes v četrtek 14. t. m. ob 20. uri v restavraciji Narodnega doma. Nadaljnja obvestila se dobe istotam. Sekcija vabi tudi nove člane!

Ljudska univerza v Mariboru. V petek 15. decembra bo izredni zgodovinski večer. Eden prvih hrvaških znanstvenikov in zgodovinarjev g. dr. Manojlovič, velezaslužni predsednik zagrebške akademije znanosti nas prvič obišče. Očrtal nam bo pač edinstveno zgodovinsko prikazen »Aleksandra Velikega«. Z njim je prvič Evropa zagospodovala nad Azijo in genij novega Evropejca helenističnega kova se je izkazal silnejši in prodirnejši od onega prastare Azije! — Predavanje bo pojasnjevalo nekaj skopičnih slik! — V torek 19. decembra predava Vladimir Levstik o slovenskem jeziku in njegovem poslanstvu.

Seja matičnega vodstva Zveze mladih intelektualcev bo v soboto ob 20. uri. Ker je to zadnja seja pred občnim zborom, je udeležba za vse odbornike strogo obvezna. Občni zbor Zveze mladih intelektualcev pa bo v nedeljo 17. t. m. ob pol 10. uri v veliki dvorani Delavske zbornice v Mariboru. Dostop imajo samo člani zveze za legitimacijo.

Za XVI. akademski ples, ki bo 5. januarja 1934 v »Unionu«, smo že razposlali vabila. Radi nepopolnosti našega seznama se je najbrž marsikje zgodila kaka pomota v naslovu in marsikdo vabil ni prejel. Prosimo, da se nam te pomote oprostijo in da se prizadeti vpišejo v reklamacijski zvezek, ki je na razpolago v trgovini H. Saxa na Grajskem trgu. Odbor društva jugosl. akademikov v Mariboru.

Nova gostilničarja v Senjorjevem domu. Gostilno v Senjorjevem domu sta prevzela znana strokovnjaka Roza in Edvard Pivec, ki jo bosta vodila odslej v splošno zadovoljstvo vseh prijateljev te naše pohorske postojanke in vseh zimskih sportnikov, ki bodo iskali zavetišče v Senjorjevem domu.

Službeni list dravske banovine objavlja v 100. številki uredbo o zaščiti denarnih zavodov in njihovih upnikov; uredbo o zaščiti kreditnih zadrug in njihovih zvez; uredbo o maksimiranju obresti; uredbo o zmanjšanju režijskih stroškov denarnih zavodov pod zaščito; uredbo o zmanjšanju režije gospodarskih podjetij; navodila o izvrševanju zakona o preskrbovanju siromašnih kmetovalcev in delavcev z lesom in o prodaji na drobno; nadalje odločbo o oznamovanju koles pri opravljanju pogojnih carinskih ekspedicij, odločbo o enoletni ukinitvi uvozne carine na prečiščeno žveplo in žveplov cvet; nadalje spremembe in dopolnitve pravilnika o povračilu stroškov za službena potovanja monopolskih delavcev in odredbo glede plačila banovinske takse na državne izkaznice za lovce iz drugih banovin.

Zakon o pokojninskem zavarovanju nameščencev. Minister za socialno politiko je pooblaščen, da izda predelani tekst pokojninskega zakona za nameščence z vsemi spremembami in dodatki in da sme tekst zakona stilistično in jezikovno popraviti. »Službene novice« so popravljene zakon že objavile.

Osnovanje češko-jugoslovanske zbornice v Beogradu. V Pragi že delj časa obstoja jugoslovansko-češka trgovinska zbornica. Sedaj pa bodo osnovali v Beogradu češkoslovaško-jugoslovansko zbornico, katere ustanovni občni zbor bo te dni.

Smrtna nesreča. V Vurmatu nad Selnico ob Dravi se je pripetila pred dnevi smrtna nesreča. V gozdu veleposestnika Jurca sta podirala tesarja Ivan Stražišar in Matija Pirnat drevje. Pozno zvečer sta se napotila po strmi poti proti domu. Radi zapadlega snega pa je bila pot poledenela in se je Stražišarju spodrsnilo, da je padel tako nesrečno, da si je pri padcu razbil glavo. Hudo ponesrečenega so naložili na voz, toda rana je bila smrtna in je med potjo umrl.

Obup odpuščenega delavca. Včeraj smo poročali, da je iz obupa nad življenjem izpil 18letni delavec Ozvald Urek strup in si tako hotel končati življenje. Poročali smo tudi, da je storil to, ker je bil odpuščen z dela. Naknadno pa smo izvedeli, da nesrečni mladenič ni bil delavec, marveč praktikant v tekstilni tvornici Doctor in drug ter da je bil zelo marljiv in priden, vendar pa silno rahločuten. Ker je pri delu dal napačno prejo na valjar, ga je mojster nekoliko posvaril. To ga je tako užalostilo in potrla, da je šel v pisarno, odpovedal službo in se nanotil na dom, kjer je izpil večjo količino izzola.

Za veliko razstavo živine in perutnine v Beogradu, ki bo v času od 16. do 21. t. m., se dobe legitimacije po Din 12 pri »Putniku«. Na železnici je odobren za razstavjalce in za razstavljene živali četrtinski, za ostale obiskovalce pa polovični popust, in sicer za vožnjo tja od 14., za nazaj pa do 23. t. m.

Radio Ljubljana. Spored za petek 15. t. m. Ob 11: šolska ura o Posavju; 12:15: reproducirani koncert »Po dolinah in pianinah«; 12:45: poročila; 13: čas, reprodukcija Šumanove »Karnevalske noče«; 18: prenos s Dunaja: govor princa Edvarda Lichtensteina ob priliki slavlja jugoslovansko-avstrijske trgovske zbornice; 19: Sokolstvo; 19:30: izleti za nedeljo; 20: prenos iz Zagreba; 22: čas poročila; 22:20: reproducirana baletna glasba.

Grajski kino. Od danes, četrta, dalje srčkana, zabavna opereta »Madonkje si«, krasen film poln izborne godbe in lepega petja. Liane Haid, Viktor de Kowa, Paul Otto, Fritz Schulz in Otte Wallburg v glavnih vlogah.

Kino Union. Danes v četrtek zadni del prvovrstni vefilmu v nemškem jeziku »Zadnji korak« z najlepšo Američanko Joano Crawford in Nilsom Astherjem. Od petka dalje velika atrakcija »Bratje Fratellini«, s svetovnoznanimi klovni. Olgo Čehovo. Alfredom Abelom in Leom Slezakom v glavnih vlogah.

Pri ljudeh z nerodnim delovanjem srca povzročj kozarec naravne »Franz Josefove« grenčice, če ga popijete vsak dan zjutraj na tešče. lagodno mlo iztrebljenje črevesa.

Delodajalci, spomnite se brezposelnih intelektualcev! Dajte jim dela dajte jim kruha!

Na očno gledališče

REPERTOAR.

Četrtek, 14. decembra ob 20. uri: »Študentje smo«. Red C. Znižane cene.

Petek, 15. decembra: Zaprtlo.

Sobota, 16. decembra ob 20. uri: »Ivan Cankar«. Spominska proslava mariborske »Svobode«.

Nedelja, 17. decembra ob 15. uri: »Pop Čira in pop Spira«. Vojaška predstava. Ob 20. uri: »Deseti brat«. Red C. Slavnostna predstava. Znižane cene.

Premiera Tihardovičeve operete »Mala Floramy« bo o Božiču. Ta opereta je med vsemi jugoslovanskimi operetami dosegla nedvomno največji uspeh ter so jo uprizarjali tudi v tujini. Muzika je izredno melodiozna ter so nekatere točke splošno znane. Dejanje je pestro in se godi v Splitu ter v Franciji. Orkester zveni polno. Premiero pripravljata kapelnik Herzog in režiser Skrbinšek.

Prva vojaška predstava bo po večletnem presledku v nedeljo 17. t. m. na kraljev rojstni dan ob 15. uri. Uprizore zabavno Sremčevo komedijo »Pop Čira in pop Spira« s Harastovičem in Gorinškom v naslovnih vlogah. Predstavo lahko obišče tudi ostalo občinstvo ter veljajo zanj znižane cene.

Pri zapeki, krvnem prenapolnjenju trebuha, kongestijah, bolečinah kolknih živec, bolečinah v boku, zasopljenosti, hudem srčnem utripanju, migreni, šumenju v ušesih, omotici, pibitosti, povzročj naravna »Franz Josefova« grenčica izdatno izpraznjenje črevesa in osvoboditev od občutkov tesnobe. Mnogi zdravniki uporabljajo »Franz Josefovo« vodo tudi pri nadlogah klimakterijalne dobe z največjim uspehom. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

GRAJSKI KINO

V četrtek zabavna opereta

Madona, kje si?

Liane Haid-Viktor de Kova

Sobota 16. 4. Orlov. Sobota 16. Svetovna atrakcija. »Velika kavarna«.

Železniške legitimacije za civilne in vojaške upokojence, invalide in njih rodbine. Vsi upokoenci in njih rodbine, katerim so bile izstavljene legitimacije leta 1929, in jim bo torej potekla 5letna doba ob koncu letošnjega leta, se pozivajo, da jih predlože do 31. t. m. finančni direkciji, odseku za računovodstvo v Ljubljani. Za izstavitve novih legitimacij naj prošnjam priložijo: sliko znesek 10 Din in zadnji knjižni izpisek čerkovne nakaznice. Legitimacije samo za podaljšanje za prihodnje leto naj se predložijo čimprej, najkasneje pa do 20. januarja prihodnjega leta.

Božična potovanja so pred durmi! Pozor! Da se izognete velikemu navalu na kolodvorske blagajne, vas opozarjamo, da si lahko preskrbite vozovnice že 1 dan pred potovanjem po originalnih cenah pri Zvezi za tujski promet »Putnik«, Maribor, Aleksandrova cesta 35. tel. int. 21-22.

»Putnik«, tujsko prometna pisarna, opozarja zimskie sportnike in smučarje, da so v njeni pisarni vsakomur brezplačno na razpolago prospekti smuških čajaev ter zimskih letovišč naših krajev in tujine.

Lastnike starih zemljevidov prosi uprava Ljubljanskega velesejma, da se ji blagohotno javijo. V okvirju XIV Ljubljanskega velesejma od 30. maja do 10. junija se bo ramreč priredila velika kartografska razstava in so lastniki starih zemljevidov naprošeni za dobrohotno sočelovanje.

Vremensko poročilo mariborske meteorološke postaje. Davi ob 7 uri je kazal orlomer 9,2 stopinj C pod ničlo; minimalna temperatura 9,6 stopinj C pod ničlo; barometer je kazal pri 166 stopinjah 730, reduciran na ničlo na 729; relativna vlaga 92; preteklo noč je padlo okrog 26 cm novega snega. Vreme je mirno in meglano. Vremenska napoved pravi, da bomo dobili še več snega.

Nož in samokres

DVE KAZENSKI RAZPRAVI PRED MALIM SENATOM OKROŽ. SODIŠČA.

Včeraj dopoldne je mali kazenski senat tukajšnjega okrožnega sodišča obravnaval dve krvavi zgodbi, od katerih je v eni igral usodno vlogo nož, v drugi pa samokres. Prvi je stopil pred sodnike komaj 16letni posestnikov sin Janez K. iz Slov. goric, šibek fant, ki mu človek ne bi prisodil, da ima na vesti že tako grd zločin. Obtožnica mu očita, da je letos v marcu z nožem zabodel v hrbet kmečkoga fanta Franca Žmavca, ki je v mariborski bolnišnici podlegel za smrtonosno rano.

Omenjenega dne se je podal obtoženev v družbi nekaterih svojih tovarišev k maši. S potjo se je družba ustavila pred Žerkovo trgovino, kjer sta se ji pridružila tudi dva Žmavčeva fanta, do katerih je navedena družba gojila sovraštvo. Fantje so se sporekli in vnel se je prepir, v katerem so potegnili nože in samokres. Brat obtoženca je ustrelil s samokresom v tla, kar je prestrašilo mlade fante, da je zbežal neki Ludvik Ž. proti šoli, Franc Žmavc pa proti cerkvi. Na cerkvenem pragu se je France ustavil in mu je bil že v tem trenutku za petami tudi obtoženi Janez. Hladno in brez besed mu je na cerkvenem pragu zabodel nož v pleča. France se je zgrudil v

mlaki krvi; med ljudstvom, ki je bilo pri maši, pa je nastala grozna panika, da je moral duhovnik sveto opravilo prekiniti. Obtoženi je skesano priznal svoj zločin. Sodišče pa je upoštevalo njegova mlada leta in je odredilo, da se odda v državno pobiljševalnico.

Med fanti iz Turnišča in Lipe v Prekmurju je bilo že delj časa letos poleti hudo sovraštvo, ki se je končalo s krvavim pretepom. Neke nedelje v juliju so trčili fantje skupaj. V tem pretepu je 22letni Štefan Zver s samokresom v Renkovec obstrelil posestnikovega sina Ivana Čizmašija. Usodnega dne se je Čizmašija ustavil v neki gostilni v Renkovec, kjer so popivali fantje iz Lipe. Ko so jih Turniščani opazili, so pričeli klicati takoj na korajžo, kar je dalo povod za krvav pretep, v katerem je bil mladi Čizmašija težko ranjen, kar je spravilo na zatožno klop 22letnega Štefana, ki se je moral radi tega zagovarjati včeraj pred tukajšnjim malim senatom. Pri razpravi je obtoženi Štefan priznal dejanje, izgovarjal pa se je s silobranom, česar pa niso potrdile zaslišane prič. Zato ga je senat spoznal za krivega v smislu obtožbe in ga obsodil na 7 mesecev zapora.

So olske vrsti

Sestanek in zbor društvenih načelnikov mariborske sokolske župe

Da se tehnično delo v sokolskih edinicah poglobi in usmeri v pravcu napredka, je načelnštvo mariborske sokolske župe pretekli teden priredilo tridnevni delovni sestanek vseh društvenih načelnikov in načelnic svoje župe.

Zastopniki 56 edinic, ki so se udeležili sestanka, so imeli priliko do podrobnosti spoznati program in snov, ki jo namerava načelnštvo župe predelati v prihodnjem letu. Da se olajša načelnikom delo v svojih društvih, so se v petek dopoldne predelale z njimi proste vaje članov in članic ter tekmovalne vaje članstva in deloma tudi naraščaja. Popoldne pa se jim je najprej podalo nekaj potrebnih naukov o sokoški disciplini, nakar so bili izrečeni primerni nasveti za organiziranje društvenih nastopov in akademij. Po vsaki temi se je razvila daljša debata, v kateri je bila izrečena marsikatera dobra in zdrava misel, ki pa upamo ni ostala le med stenami predavalnice, marveč so si jih navzoči načelniki stavili na spored svojega sokolskega dela, da bodo naši nastopi res sokolski

nastopi, na katere bomo lahko ponosni.

V petek ob 20. je bil v mali kazinski dvorani uradni pozdravni večer udeležencev tečaja, ki se je po pozdravu načelnika in zastopnika staroste razvil v prav prijetno bratsko zabavo.

V soboto se je nadaljevalo s predelavo prostih in tekmovalnih vaj naraščaja, popoldne pa so sledili referati o posameznih nastopih, tečajih in tekmah v bodočem letu. Pri razpravah, ki so sledile posameznim poročilom, so sporočili načelniki svoje pomisleke in predloge, na podlagi katerih so bili storjeni sklepi, ki po možnosti upoštevajo vse želje podeželskih društev z ozirom na njihov težaven položaj.

V nedeljo je bil po ponovitvi prostih vaj zbor društvenih načelnikov. V prvi točki dnevnega reda je podal župni načelnik br. Franjo Mačus svoje obširno načelniško poročilo, ki ga je vzel zbor brez debate in z velikim odobravanjem na znanje. Nato so sledile vplivne načelnice, pri katerih je bil ponovno soglasno izvoljen za načelnika br. Franjo Ma-

čus, za načelnico pa s. Nada Mačusova s starim načelnstvom ter jima je bila obenem izrečena od zboru pohvala za njuno vstrajno in požrtvovalno delovanje. Med predlogi, ki bodo stavljeni v odobritev župnemu občnemu zboru, je najvažnejši ta, da bi naj bil župni zlet prihodnje leto v začetku junija v Mariboru. Pri raznoterostih je bilo stavljenih le malo vprašanj, ker so se vse važnejše zadeve razpravljale med sestankom prejšnja dneva ter je bil zbor ob 11. uri zaključen.

S tem se je bil zaključil tudi tečaj, ki je jasno pokazal, da bi bili slični sestanki še večkrat zelo potrebni, ker poglobljajo na eni strani stike med društvi in župo kakor tudi med društvi samimi, na drugi strani pa dajo iniciativo in olajšujejo delo društvenim načelnikom, ki se bore včasih z raznimi neprilikami.

Sokol Maribor I. priredi v soboto 16. t. m., na večer pred kraljevim rojstnim dnevem telovadno akademijo. Spored je jako pester in obširen. Sokol I. vrši v V. okraju veliko narodno delo in je zato dolžnost vseh mariborskih narodnjakov, da to delo podprejo. Akademija se bo ponovila za mladino 17. t. m. ob 16. uri. Pridite vsi!

Studenški Sokol hoče v svojih prizadevanjih dati tudi naši mladini priliko, da pride do besede. Da ta beseda ne bo nekaj vsakdanjega, o tem smo prepričani. Že nekaj dni vidimo plakate, ki jih je mladina sama napravila. Vabijo na akademijo, ki bo obsegala telovadne, glasbene in pevske točke studenške sokolske mladine. Vršila se bo v nedeljo 17. decembra ob 17. (5.) uri popoldne v Sokolskem domu. Vstopnina bo zelo nizka (od 6 Din navzdol), da jo zmore vsakdo. Sokolska mladina vabi, zato se vsi odzovimo njenemu klicu! Videli bomo, da tudi ona nekaj zmore!

Sokol Ljutomer. Ob vsakoletni proslavi 1. decembra pokaže naš Sokol tudi javnosti del svojega dela. Tako tudi letos. Dne 1. decembra se je vršila slavnostna seja po obširnem programu, kakor je bil predpisan. Dne 3. decembra pa je bila slavnostna akademija, ki je obsegala 15 točk. Program je bil skrbno sestavljen in odlično izveden. Nastopili so vsi oddelki, ki so želi pri svojih izvajanjih zasluženo priznanje. Akademija je bila na višku in zaslužijo vse priznanje vaditelji in vaditeljice posameznih oddelkov. Udeležba 1. in 3. decembra je bila še zadovoljiva, lahko pa bi bila prav dobra, če bi se vsi člani zavedali vsaj tega: Poleg rednega plačevanja članarine je tudi še sokolska dolžnost udeleževati se sokolskih prireditev in predavanj! Odbor je sklenil, da bo proti takim manj zavednim Sokolom in Sokolicam

strogo nastopil. Nič ne škodi, če nas bo nekaj manj, a tisti bomo dobri.

Sokolska četa Sv. Barbara v Slov. goricah. Gledališki oder naše čete je uprizoril preteklo nedeljo igro »Domen« z nepričakovano lepim uspehom. Igra, ki je zelo napeta, je vidno uplivala na poslušalce. Vsi igralci so se potrudili, da so podali svoje vloge kar najboljšo. Odlično pa je rešil svojo vlogo graščak Sova. Tudi vaški berač Urh je imel dobro igro. Za Sovo, ki ga je podal br. Velišek in beračem Urhom, ki ga je igral br. Serdinšek, pa nista nič zaostajala br. Potočnik v vlogi Domna in sestra Derhovškova v vlogi Mete, kakor tudi sestra Floharjeva v vlogi Anke. Šolska soba, v kateri je oder, je bila nabito polna in se bo zato igra ponovila prvo nedeljo po novem letu.

Studenci pri Mariboru

Studenško revno šolsko deco je v torek obdaroval krajevni odbor Rdečega križa s sodelovanjem Krajevnega šol. odbora in občine. Obdarovanih je bilo 140 najbolj revnih otrok. Razdeljenih je bilo 82 m blaga za moške obleke, 142 m za ženske, 95 m za perilo in 32 parov čevljev. Potrebni bi bilo seveda še več, a kaj, ko ni dovolj materialnih sredstev. Saj je ta obdaritev stala nad 6000 Din, kar je dandanes že čedna vsota, posebno še, če se jo mora spravljati po dinarčkih skupaj. Vsem, ki so kakorkoli pripomogli, da smo vsaj deloma obuli in oblekli najpotrebnejše izmed revnih — pristrčna zahvala.

G. Pourcelle:

V črno noč

»Ali uganete, koga sem prejel v mraku srečal doli na poti,« je vprašal gostilniški gost.

»Koga?« so zazijali pivci. Vse glave so se dvignile.

»Enega izmed delavcev, ki so se potikali tod okrog, ko so pred tremi leti gradili železniško progo. Ko je opazil, da ga gledam, se je obrnil v stran, a to mu ni pomagalo. Spoznal sem v njem Antonija Biemonteza.«

Krčmarica je zacvilila. Mož jo je vprašal:

»Mar si ga poznala?«

»Poznala,« je odvrnila boječe. »Hodil je k nam na hrano, dokler je živela mati.«

»Meni se zdi, da je to tisti, ki je šel, ne da bi plačal račun!«

»Ni tisti,« je rekla žena in pogledala v tla.

Kakor da je preslišal te besede, je krčmar udaril s pestjo po mizi in zaklel.

»To vam je lump! Napadal je delavce in ropal. Ko'kor ga imam v spominu, še ne boji nikogar in policija nas ne čuva, kakor bi bilo treba. Pred njim ne bo miru, dokler ne padejo dve, tri nedolžne žrtve.«

»Mislim,« se je oglasil gost v kotu. »da bi nocoj morali paziti vsi, ki imajo kaj gotovine. Ta stvar se ne bo gladko končala. Antonij je opasen razbojnik.«

»Kakšen pa je?« je vprašal krčmar.

»Črn, kakor sam vrab. Velike oči ima,

ki se leskečejo kakor jeklo, v stas vitek, izredno prožen, pripravljen na vse.«

»Jaz spravim nocoj denar in samokres pod blazino, pa naj pride, če ga je volja,« je rekel krčmar in se široko zarežal in si ni mogel prikriti strahu pred razbojnikom.

Ko so se pivci razšli, je krčmar zaklenil vrata. Vzel je denar iz predala in ga odnesel v prvo nadstropje pod vzglavje. Sredi stopnic se je pa ustavil in rekel ženi:

»Marta, svetujem ti, da ne upihneš luči, ko prideš spat. Lopov se bo morda prestrašil svetlobe.« Lice mlade žene se je vznemirilo. Roka ji je tako zadržala, da ni mogla živati platna, ki ga je držala v rokah. Pustila je šivanje v naročje in se zamislila:

Antonij se je vrnil. Noč in dan ga je čakala, kakor bolnik solca. Ni ga bilo! Ni prišel, čeprav se je zaklel, da pride po njo in jo odvede s seboj. Naposled ji je umrla mati in ostala je sama. Kako naj sama vodi krčmo in miri pijance. Poiskala si je moža. Strahopetca! Popival je kakor najslabši gosti in se je debelil od lenobe. In zdaj se je vrnil oni, ki ga je čakala tako dolgo. Kaj bo zdaj. Nekaj se bo zgodilo, morda nekaj strašnega.

Marta si je otrla pot na čelu. Pomislila je, da Antonij mogoče že lazi okrog hiše kakor takrat, ko je bila živa še njena mati.

Kakor nekoč je tudi nocoj čakala, da se polavi. Držala je v rokah prav tako šivanje in srce ji je plalo, kakor nekdat.

Zona jo je izpreletavala po vsem telesu.

V svoji domišljiji je videla spopad med njim in njenim možem, in privid ji je naslikal Antonija mrtvaško bledega s prekranim čelom. Ob dvanajstih je potrkalo na vrata. Prav pri zadnjem dvanajstem udarcu, Marta je vstala, namerila korak k vratom in odprla. Spoznala sta se in objela. V motni svetlobi sta se jedva razločila. Šepetala sta kakor v spovednici.

»Prišel sem po tebe,« ji je rekel Antonij.

Marta mu je mignila, naj se kroti in obvlada.

»Ali mati še bedi?« je vprašal.

»Ne, mati... Ona je že davno mrtva. Mož še bedi.«

»Mož? Tvoj mož?« je vprašal osuplo. Zamežala je v pričakovanju, da se bo nekaj zgodilo. Mogoče jo zabode z nožem, ustrelji s samokresom.

Antonij je nemo bulil predse. Oči so mu stopile iz jam.

»Vidiš. Mislija sem, da si pozabil name, pa sem se omožila. Dolgo sem čakala, da prideš, a ni te bilo. Zakaj nisi prišel?«

V njenem glasu se je topila žalost. Odgovor je zvenel obupno:

»Nisem mogel. Mora! sem biti v Italiji. Kako naj ti povem vse?«

Položila mu je roke okrog vratu in ni mogla preboleti zavesti, da je žena, da je last nekega drugega, ki ga ne ljubi.

»Ubogi moj Antonij!« je odjeknil globok vzdih njegovega srca.

Antonij je bil žalosten, mehak kakor dete.

Pripovedoval je: Hodil sem nepretrgano 14 dni. Spal sem v gozdovih, v skednjih. Bili so mi za petami kakor pobeglemu divjaku. Prišel sem po tebe. Tudi meni je umrla mati. Hišica na obali reke Pada je prazna. Zato sem jo ohranil.

Govoril je rahlo in mehko. Ramena so se mu vdiral ob vsaki besedi.

»Preden odideš, ti skuham malo kave,« je dejala Marta z materinsko nežnostjo. Samo tiho bodi, da te ne sliši mož, ki spi in smrči v sobi.«

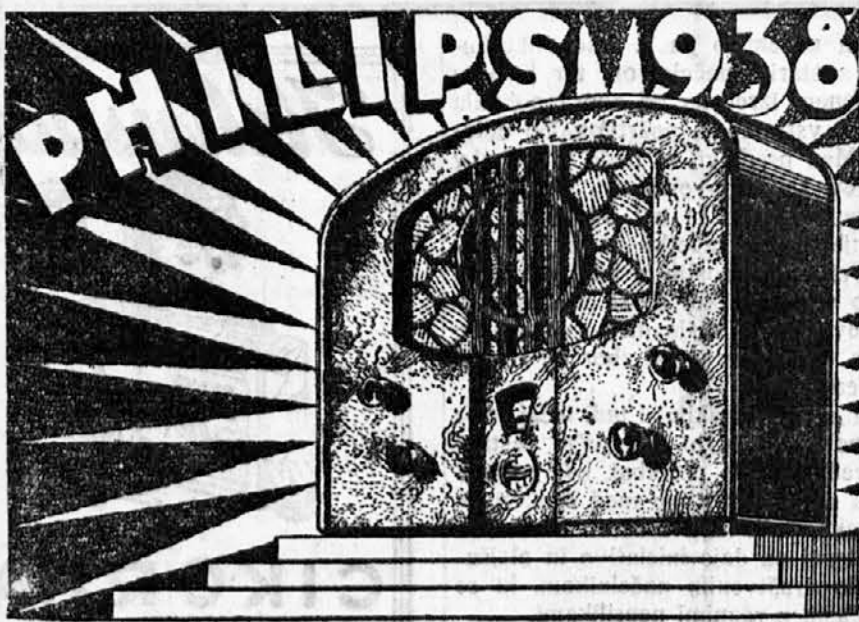
»V najini sobi?« je vprašal Antonij. Spogledala sta se in se nasmehnila. Antonij je popil kavo in ji dal roko: »Zbogom!«

Marta je tiho odprla vrata. Plamen svetilke je ugasnil v prepihu. Antonij je obstal na pragu in se zazrl v njene oči z žalostjo in poželenjem. Misli si je, da ga bo noč požrla, kakor ga je prinesla. Marta bo otrok mirnega življenja, brez strasti in bolesti. Prenašala bo z njim križe življenja vdano in potrpežljivo. On pa, on se bo potikal po svetu. Lovili ga bodo, gonili kakor psa in bo bežal pred zasledovalci.

Privzdignil je klobuk, pod katerim so se bili sprejeli v mastno kepo njegovi črni gosti lasje. Še enkrat se je zasvetilo njegovo lice. Potem so zastajale izpod čela velike bleščeče in sijoče oči. — Marti se je izvilo iz grla krik:

»Antonij!«

Planil je po njej kakor tiger, naložil jo na rame in izginil z njo v črno noč...

RADIO NARODU!

Odločili smo se, da zvišamo popularnost radia za 100%, zato Vam damo na razpolago naš aparat tipa 938, ki sprejema tudi ameriške postaje in to na 18 mesečnih obrokov po Din 210.— odnosno Din 220.— za isti z vdelanim supresorjem.

Razen vseh evropskih postaj, sprejemate tudi ameriške postaje. Oglasite se pri našem zastopniku v Vašem mestu. Največja radio industrija sveta

RADIO PHILIPS

Sport

Drugi smučarski izlet zimsko-sport. odseka SPD Maribor

Zimskosportni odsek SPD Maribor priredi v soboto 16. t. m. svoj drugi letošnji smučarski izlet na Pohorje, in sicer k Senjorjevemu domu. Odhod bo v soboto 16. t. m. z vlakom ob 13.18 z Glavnega kolodvora do Brezna, od koder se bodo izletniki peljali z avtobusom do Ribnice. V nedeljo 17. t. m. dopoldne bodo pri Senjorjevemu domu praktične vaje, popoldne pa bo izlet na Črni vrh, Veliko in Malo Kopo, na Sedlo in Kremžarjev vrh, od koder se vrnejo izletniki preko Sv. Primoža v Vuzenico ter se z večernim vlakom odpeljejo zopet v Maribor. Snežne razmere so naravnost idealne. Vsi tisti, ki se nameravajo izleta udeležiti, naj se zglasijo pri »Putniku« zaradi polovične vožnje.

Znižana vožnja za udeležence »Teka zedinjenja« v Ljubljani, 17. decembra. — Minister prometa g. Lazar Radivojevič je z odlokom št. 27636 z dne 5. dec. t. l.

dovolil znižano (polovično) vožnjo za vse udeležence sportno-nacionalne manifestacije »Tek zedinjenja«, ki jo priredi Akademski Sportni Klub Primorje v Ljubljani na kraljev rojstni dan 17. dec. t. l. pod najvišjim pokroviteljstvom Nj. Vel. kralja Aleksandra I. in v proslavo 15-letnice državnega in nacionalnega zedinjenja. Popust velja od 13. do vključivo 21. dec. t. l. za vse razrede, izvzemši I. razreda brzih in potniških vlakov. Udeleženci morajo na odhodni postaji kupiti cel vozni listek, ki ga morajo pri prihodu v Ljubljano obdržati. Ta jih upravičuje do brezplačne povratne vožnje proti posebnemu potrdilu ASK Primorja, da so se udeležili imenovane proslave. Ta potrdila bo ASK Primorje izdajalo na dan proslave celodnevno v tajništvu kluba, nebatičnik, IV. nadstropje, soba 410. Pripominjamo, da velja popust ne samo za tekmovalce, temveč tudi za vse udeležence proslavne manifestacije. Akademski Sportni Klub Primorje v Ljubljani.

Predlogi LNP za občni zbor JNS. V nedeljo 17. t. m. bo v Beogradu občni zbor Jugoslovanske nogometne zveze.

Razno

SVEŽE, NAMOČENE POLE-NOVKE
dobite v trgovini Weis Josip.
Aleksandrova cesta. 4745

Prodaj

HIŠO Z VRTOM
v Studencih ugodno proda Zaveršnik, Maribor, Einspielerjeva ulica 26. 4763

Kupim

KUPIM ŠTEDILNIK.
Vprašati Stanc, Taborska ulica 8.

Stanovanje

ODDAM STANOVANJE.
sobo in kuhinjo. Studenci pri Mariboru, Radvanjska cesta št. 33. 4744

Sobo odda

OPREMLJENO SOBO
s prostim vhodom, električno lučjo, oddam. Magdalenska ulica 50. 4735

OPREMLJENO SOBO.
lepo, oddam takoj. Mlinska ulica 36. II. 4747

Priporočam

bogato zalogo **okavic, nogavic, samovznik perila za dame, in gospe, razne črnbne toaletne predmete** in najrazličnejše vsakovrstno perilo.

MAKS PUCHER
Maribor, Gosposka 19

Vse blago je poceni in iz priznanih svetovnih tovarn!

X *Kavbar solnce ne greje — grejejo naši sukneni čevlji*

99.-
Flata

Službo išče

DOBRA KUHARICA
iz »Senjorjevega doma« išče nameščenja. Naslov pustiti v upravi »Večernika«. 4749

Oglašujte!

MLAJŠA. IZURJENA FRIZERKA.

vešča tudi striženja, išče stalno službo. Naslov v upravi lista. 4751

BRIVSKI POMOČNIK

išče službo, ali bi stalno pomagala, v Mariboru. Ponudba na upravo »Večernika« pod »Dober bubi strižec.« 4746

Ljubljanska nogometna podzveza bo poročila »Slovenca« na občnem zboru JNS stavila naslednje predloge: 1. Sodniški zbor naj se organizira strokovno s tem, da si ustanovi profesionalno organizacijo, ki naj bo v strokovnem pogledu avtonomna, v sportnem pogledu pa naj pripada v kompetenco JNS. 2. V komisiji za izpise sodnikov naj ima JNS večino. 3. Znižanje sodniških taks. 4. Gradnja sportnega doma v Beogradu. Poslovni prostori JNS naj se dobijo brezplačno v bodoči zgradbi ministrstva za telesno vzgojo. 5. Državne takse naj se sploh črtajo, a namesto njih naj se plača določen odstotek, in to v fond za gradnjo sportnih igrišč. 6. Vnese naj se v zakon, da morajo občine priskrbeti klubom sportna igrišča. 7. Obremenitev klubov glede posojil za sportna igrišča. Predlog za črtanje zapadlih anuitet. 8. Zvezno glasilo naj se izdaja klubom, vendar ne v breme podzvez in klubov. 9. Strokovni pouk — predlog, da naj JNS najame trenerje, ki bi jih staval podzvezam od časa do časa na razpolago.

FC Liverpool: Austria (Dunaj) 4:2 (4:1). V Liverpoolu se je včeraj odigra-

la nogometna tekma med dunajsko Austrijo in angleškim ligaškim klubom »Liverpoolom«. Tekma se je končala z zmago domačinov v razmerju 4:2.

Najboljši strelec v letošnjem tekmovanju za državno prvenstvo je Kragić (Hajduk), ki je zabil 20 golov. Najboljši slovenski strelec pa je Erman (Primorje), ki je zabil 12 golov.

Oderuški advokat.

V nekem kraju blizu madžarskega mesta Pape so se kmetje na čuden način maščevali nad tamkajšnjim odvetnikom, ki jih je neusmiljeno odiral. Maščevanje pa ni bilo tako tragično zamišljeno, končalo pa se je vseeno s smrtnim izidom. Kmetje so neke noči vlomili v klet omenjenega advokata in odvrli vse pipe, da je steklo vse vino, ki je bilo v sodih. Ko je naslednje jutro advokat to opazil, se je tako razjezil, da se mu je omračil um. Vzel je samokres in kakor nor letal po ulici ter napadel slehernega, ki mu je prišel pod roko. Ker si prestrašeni kmetje niso znali drugače pomagati, ga je eden ustrelil.

Denis Diderot:

Skrivnosti samostana

Roman.

Med tem, ko je služkinja tako brbrala, sem morala misliti na to, da sem pod pisala svojo lastno smrtno obsodbo...

Drugega dne nisem slišala ničesar več. Šele čez nekaj dni je prišel k meni gospod Simonin. Bil je v spalnici srajci. Odkar sem vedela, da mi ni oče, sem občutila napram njemu neki odpor, vendar sem ostala in ga pozdravila. Približal se mi je, pokazal mi pismo in dejal:

»Si ti to pisala?«

»Sem.«

»Prostovoljno?«

Potrdila sem tudi to.

»In si sklenila izvršiti obljubo?«

»Vsekakor.«

»Želiš morda priti v kak znan samostan?«

»Ne. Vsi so mi enaki.«

To je bilo vse. Nato sem ostala zopet dva tedna v popolni negotovosti in nisem vedela, kaj se godi. Zdi se mi, da so razni samostani odklonili sprejeti me zaradi onega škandala, ker so se bali za svoj dober glas, vendar so me v Long-

champu sprejeli, kar je bila za moje starše velika sreča, zato so me prisilili, da sem napisala predstojnici samostana pismo, v kateri sem se ji zahvalila za izkazano mi čast. Izgleda, da je hotela imeti predstojnica skupaj z mojimi starši javno priznanje, da želim stopiti v samostan.

Odposlali so me torej v samostan Longchamp, ki je slovel zaradi lepega petja. Spremila me je mati, a očeta sploh nisem več videla. Niti poslovala se nisem od njega, ker niti jaz niti on nisva za to čutila nobene potrebe.

V samostanu so me pričakovali vsi radovedni zaradi moje preteklosti in glasbene nadarjenosti. O moji preteklosti se ni govorilo, takoj pa sem morala napraviti izpit iz glasbene vzgoje. Čim smo izmenjali pozdravne fraze, se je predstojnica obrnila k meni in dejala:

»Ste muzikalni? Pojete? V govorilnici je glasovir; pojdimo tja!«

Četudi mi ni bilo do petja, sem vendar hotela ustreči njeni želji. Spredaj je šla

mati, za njo jaz, za nama pa predstojnica z redovnicami, ki so se pridružile.

Gorele so luči, ker je bila med tem že nastala tema. Sedla sem za glasovir in dolgo prebirala tipke, ne da bi bila mogla najti primerno skladbo. Naposled sem na zahtevo predstojnice zapela arijo iz neke opere, in dasi sem pela prav slabo, so me vendar obsuli z dolgotrajnim odobravanjem. Nato se je mati poslovala, priporočila me ponovno predstojnici, meni pa ponudila roko v poljub.

Tako sem prišla zopet v samostan »baje« po lastni želji. Toda o zares prostovoljnem vstopu v samostan ni moglo biti govora. Pozneje, ko sem hotela ponovno v svobodo, so zbrali proti meni vse mogoče, ono pa, kar bi bili lahko rekli v mojo korist, so skrbno zatajili. Toda o tem bom govorila pozneje.

Kakor je navada v večjih samostanih, so se tudi tu menjale predstojnice vsako tretje leto. Najprej je imela to čast ga de Moni, o kateri moram govoriti same najlepše, vendar me je prav njena dobrotu ugonobila. Bila je bistra in razumna žena, polna dobrote in uvidevnosti razumevalajoč človeško srce, in nas je vse — dasi ni nikogar potrebovala — štela za svoje otroke. Videla je samo tiste pogreške, katere je morala videti zaradi

svoje položaja, toda zame to prav nič ni pomenilo, ker sem izvrševala svojo dolžnost in ni imela niti enkrat samkrat prilike kaznovati me. Če je katero poklicala na odgovor, je storila to s popolno upravičenostjo, in gotovo zveni kakor bajka, če priznam, da sem bila njena ljubljanka. Moja skromnost je osvojila njeno srce in tudi jaz sem imela vanjo veliko zaupanje zaradi nenege bistrega razuma in nežnosti. Povedala sem ji svoje doživljanje iz samostana sv. Marije prav tako odkrito, kakor sem jih zapisala tu, nato pa sem ji odkrila še vse bolečine in celo skrivnost svojega rojstva. Sočustvovala je z menoj in me tolažila, opozorila me za bodočnost.

Kratka poizkusna doba je naglo minila in približal se je čas, ko sem se morala obleči v obleko redovnice. To se je tudi zgodilo. Tudi svoj noviceat sem pretrpela brez upora. Dve leti sta pretekli ne da bi se bilo kaj posebnega dogodilo. Mučila me je vedno samo misel, da bom morala trajno ostati v samostanu, za katerega nisem čutila niti malo veselja. — Mnogokrat bi bila skoraj obupala, toda vselej sem se ob takih prilikah potožila svoji dragi predstojnici, ki me je tolažila ter me spominjala križev in težav svobodnega življenja.